

EU

PRO

EUROPEAN UNION SUPPORT
TO MUNICIPAL DEVELOPMENT

KVARTALNI IZVEŠTAJ

1. maj – 31. jul 2018.

Republic of Serbia

Implementing partner

Opšti cilj:	Doprineti uravnoteženom društveno-ekonomskom razvoju u Srbiji
Svrha:	Povećati konkurentnost i socijalnu koheziju manje razvijenih oblasti boljim tržišnim pozicioniranjem i konkurentnijim malim i srednjim preduzećima (MSP) kao i razvijanjem/poboljšanjem poslovnih mogućnosti i socijalne infrastrukture.
Budžet:	25 miliona evra
Datum početka:	1. januar 2018.
Datum završetka:	31. decembar 2020.
Područje programa:	Regioni Šumadije i Zapadne Srbije i regioni Južne i Istočne Srbije
Donator:	Evropska unija
Implementacioni partner:	Kancelarija Ujedinjenih nacija za projektne usluge (UNOPS)
Datum izveštaja:	avgust 2018.
Obuhvaćeni period:	1. maj–31. jul 2018.
Pripremio:	UNOPS

Akronimi

PO	Područje odgovornosti
OPP	Organizacija za podršku preduzećima
KT	Koordinaciono telo Vlade Republike Srbije za Preševo, Bujanovac i Medveđu
PDP	Poziv za dostavljanje predloga
CIF	Fond za učešće građana (engl. <i>Citizens' Involvement Fund</i>)
OCD	Organizacija civilnog društva
DEU	Delegacija Evropske unije
RAS	Razvojna agencija Srbije
PD	Programski dokument
EU	Evropska unija
FIDIC	Međunarodni savez inženjera konsultanata
MRR	Mehanizam za rodnu ravnopravnost
DU	Dobro upravljanje
LJP	Ljudska prava
LSU	Lokalna samouprava
MGSI	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
MP	Ministarstvo privrede
MEI	Ministarstvo za evropske integracije
MMP	Mikro i mala preduzeća
UUP	Upravljanje uspešnim programima
NVO	Nevladina organizacija
NSNM	Nacionalni savet nacionalne manjine
OHCHR	Kancelarija visokog komesara za ljudska prava
OEBS	Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju
OSS	Jednošalterski sistem (engl. <i>One Stop Shop</i>)
PPF5	Pomoć u pripremi projekata 5 (engl. <i>Project Preparation Facility 5</i>)
PRINCE 2	Projekti u kontrolisanom okruženju (engl. <i>Projects In Controlled Environments</i>)
UOP	Upravni odbor Programa
RRA	Regionalna razvojna agencija
ZDP	Zahtev za dostavljanje predloga
RSOC	Operativni centar Srbije
SKGO	Stalna konferencija gradova i opština
SDC	Švajcarska agencija za razvoj i saradnju
MSP	Mala i srednja preduzeća
PIMO	Kancelarija za upravljanje javnim ulaganjima
SIPRU	Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva
MSP	Mala i srednja preduzeća
OPZ	Opis poslova i zadataka

Rezime

Sprovođenje Programa evropske podrške razvoju opština - EU PRO - intenziviralo se po završetku uvodnog perioda. Tokom ove faze izveštavanja, koja obuhvata period od 1. maja do 31. jula 2018., Program je zatvorio četiri poziva za dostavljanje predloga u vezi sa infrastrukturom i pokrenuo peti koji će koristiti preduzećima a pokrenuo je i nekoliko aktivnosti koje doprinose reformama poslovanja u Srbiji i socijalnoj koheziji.

Učinjen je značajan napredak u sprovođenju aktivnosti koje su u vezi sa **razvojem infrastrukture i upravljanjem zemljištem**. Četiri PDP su bila zatvorena ali su privukla značajan broj prijava od lokalnih samouprava (LSU): primljeno je 18 predloga za izradu projekata za izvođenje, 15 prijava za projekte poslovne infrastrukture, 28 za izradu planova detaljne regulacije (PDR) i 46 za socijalnu infrastrukturu. S ciljem da se PDP predstave potencijalnim korisnicima, EU PRO je organizovao devet informativnih sesija kojima je prisustvovaloo 259 učesnika/ca iz 84 od 99 LSU.

Broj primljenih prijava kao odgovor na PDP za projekte za izvođenje i poslovnu infrastrukturu je ohrabrujući jer bi ti projekti trebalo direktno da doprinesu ulaganjima u industriju i otvaranju novih radnih mesta. Nasuprot tome, broj predloga koji su primljeni za PDR PDP bio je malo niži od očekivanog što je najverovatnije bio rezultat restriktivnih kriterijuma da se podrži razvoj planova samo za ona područja koja su imala potencijal da proizvedu privrednu aktivnost, kao što su industrijske zone. Ipak, trenutni broj prijava znači da će finansiranje koje je raspoloživo za privrednu infrastrukturu i projekte za izvođenje biti izvršeno u ranoj fazi implementacije. Evaluacije su započete i biće završene u 3. kvartalu 2018.

Program, uz konsultacije sa Ministarstvom građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture (MGSI), razvio je predlog za nabavku hardvera i softvera za uspostavljanje trenutno nepostojećeg rezervnog sistema za elektronsko izdavanje građevinskih dozvola. Nakon dobijanja odobrenja od Upravnog odbora Programa (UOP), EU PRO je objavio tender za nabavku opreme čija se isporuka, nakon uspešnog procesa, očekuje u 4. kvartalu 2018.. Ovaj projekat će doprineti kontinuiranom uspehu jedne od ključnih reformi poslovanja u zemlji.

Takođe je postignut napredak u pogledu aktivnosti koje su u vezi sa **konkurentnošću preduzeća**. PDP za nabavku opreme i pružanje usluga za preduzetnike, mikro i mala preduzeća (MMP), što je najslabija EU PRO intervencija, pokrenut je 22. maja 2018. U okviru napora da se promoviše PDP potencijalnim korisnicima, EU PRO je sproveo širok opseg aktivnosti, uključujući 14 informativnih sesija koje su privukle 651 učesnika/cu, što je na kraju pospešilo podnošenje 468 prijava. Početna procena programa ukazala je na to da ova aktivnost treba direktno da doprinese otvaranju bar 300 radnih mesta, pored ostalih pogodnosti koje su u vezi sa konkurentnošću preduzeća.

Nastavile su se konsultacije u vezi sa razvojem PDP za Organizacije za podršku preduzećima (OPP). Konsultacije su potvrdile da mala i srednja preduzeća treba da poboljšaju strateško planiranje, istraživanje tržišta, upravljanje ljudskim resursima, marketing, upotrebu informacionih i komunikacionih tehnologija, umrežavanje i svoj opšti pristup poslovanju. Ovi nalazi će biti prikazani u PDP za OPP uz konačni nacrt koji po planu treba da bude predat UOP u 4. kvartalu 2018.

U okviru napora da se unapredi **socijalna kohezija**, Program u konsultacijama sa Koordinacionim telom Vlade Srbije za Preševu, Bujanovac, i Medveđu (KT), i uz podršku Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja (MPNTR) razvio je projekat koji će obezbediti šest asistenata u nastavi srpskog kao nematernjeg jezika za četiri osnovne škole u Preševu i Bujanovcu. Ovaj projekat će omogućiti da albanski učenici, čiji broj je procenjen na 1.000, poboljšaju znanje srpskog jezika, što je važno za njihovu socijalnu integraciju i buduće zaposlenje ili mogućnost za sticanje visokog obrazovanja.

Pored toga, dok su se razmatrale konsultacije sa KT, Kancelarijom za ljudska i manjinska prava i MPNTR, EU PRO je izradio nacrt PDP koji predviđa podršku projektima koji doprinose ostvarivanju ljudskih prava nacionalnih manjina, poboljšavajući međuetničko razumevanje i odnose, podršku integraciji nacionalnih manjina i rešavanje specifičnih potreba isključenih grupa u multietničkim zajednicama. PDP će biti predstavljen UOP-u u septembru 2018.

Komunikacijske aktivnosti su bile pojačane. U saradnji sa Ministarstvom za evropske integracije i Delegacijom Evropske unije, EU PRO je razvio Strategiju komunikacije Programa koja daje okvir za aktivnosti kojima se promoviše podrška koju EU u partnerstvu sa Vladom Srbije pruža lokalnom i regionalnom razvoju unutar Srbije. EU PRO promotivni događaj koji je organizovan u Aranđelovcu 22. maja 2018. privukao je 400 učesnika/ca, uključujući ministarku za evropske integracije i šefa Delegacije Evropske unije u Srbiji. Program je takođe podržao organizaciju posete šefa DEU Novom Pazaru i Sjenici 21. i 22. juna 2018. Ključni komunikacijski proizvodi uključuju razvoj veb-sajta, pružanje komunikacijske i medijske podrške programskim aktivnostima koje su pre svega fokusirane na PDP za MMP i na korišćenje društvenih medija. Sve ove mere su kao rezultat imale 660 pozitivnih medijskih izveštaja, od kojih je 236 ili 37% bilo u nacionalnim medijima.

Program je posvetio pažnju **održivosti**. Prvo, PDP su razvijeni uz doprinos nacionalnih institucija. Na primer, PDP za MMP su izrađeni uz konsultacije sa Ministarstvom privrede (MP) i Razvojnomoj agencijom Srbije (RAS). Drugo, predstavnici nacionalnih institucija učestvovali su kao posmatrači u evaluacijama. Treće, pitanja institucionalne, finansijske održivosti i održivosti životne sredine uključena su u kriterijume za izbor projekata, dok svaki PDP uključuje razmatranja socijalne i rodne ravnopravnosti. Program je nastavio saradnju sa Swiss PRO Programom jer su njihovi stručnjaci doprineli proceni aspekata dobrog upravljanja u prijavama..

Program namerava da predstavi preporuke za finansiranje projekata čija će ukupna vrednost biti do deset miliona evra na sledećem sastanku UOP koji je planiran za septembar 2018. Ukoliko većinu ovih smernica odobre UOP i donator, EU PRO će napraviti značajan napredak ka ispunjavanju utvrđenih ciljeva za 2018. godinu i, šire, ispunjavanju nekih od ključnih ciljeva.

Ovaj Izveštaj pruža pregled napretka i rezultata, ažurirane informacije o pitanjima upravljanja i koordinacije, pregled pretpostavki i rizika, razmatranja kvaliteta i održivosti, uvid u ključne izlazne podatke za sledeći period izveštavanja, i naučene lekcije. Broj aneksa daje čitaocima mogućnost da steknu detaljnije znanje o nekim specifičnim merama koje su preduzete Programom.

Sadržaj

Akronimi.....	2
Rezime	3
Pregled napretka i realizacije	6
Kontekst politike i programa	Error! Bookmark not defined.
Napredak u ostvarivanju rezultata	6
Rezultat 1	7
Rezultat 2	8
Rezultat 3	10
Upravljanje i koordinacija.....	12
Upravni odbor Programa	12
Koordinacija	12
Finansije	13
Ljudski resursi	13
Nabavka	13
Izveštavanje i praćenje.....	14
Rizici i problemi.....	14
Kvalitet.....	15
Održivost	15
Komunikacija i vidljivost.....	16
Plan rada.....	18

Pregled napretka i rezultata

Politički i programski kontekst

Ministarstvo privrede (MP) je 16. juna 2018. objavilo Poziv za dostavljanje predloga (PDP) kojima se podržavaju investicije u proizvodnju i međunarodnu trgovinu lokalnog privatnog sektora. Kao što je definisano u PDP, maksimalna podrška koja je raspoloživa po pojedinačnom korisniku iznosi 50% prihvatljivih troškova za veće kompanije, 60% za srednja, a 70% za mala preduzeća. Kompanije koje zapošljavaju više od deset zaposlenih, i koje su sa sedištem u LSU koje su kategorisane kao devastirane, mogu da podnesu zahtev za bespovratna sredstva za investicione projekte od preko 100.000 evra, dok one koje zapošljavaju više od 20 novih radnika i koje su sa sedištem u LSU koje su kategorisane kao četvrta grupa razvoja mogu da podnesu zahtev za projekte od preko 200.000 evra. Za investicije u LSU u trećoj, drugoj i prvoj kategoriji razvoja¹, granica se povećava za 100.000 evra i deset novih zaposlenih za svaku kategoriju. Slično kao kod EU PRO PDP za mikro i mala preduzeća (MMP), Poziv se fokusira na otvaranje radnih mesta iako u većem obimu (100 do 500 hiljada evra minimalnih investicija i najmanje deset do 50 novih radnika).

Nakon završetka evaluacije 1.300 primljenih zahteva, Razvojna agencija Srbije (RAS) izabrala je 357 projekata za pružanje početne podrške.² Kako bi se isključilo preklapanje korisnika, EU PRO će uzeti u obzir objavljeni spisak tokom evaluacije podnosilaca zahteva za MMP PDP.

Napredak u ostvarivanju rezultata

EU PRO je ustanovio čvrste osnove za sprovođenje planiranih aktivnosti koje, tokom vremena, treba da doprinesu održivom privrednom razvoju regiona Šumadije i Zapadne Srbije i regiona Južne i Istočne Srbije.

Kroz sprovođenje četiri PDP u vezi sa infrastrukturom i upravljanjem zemljištem i jednim PDP u vezi sa MSP, Program će podržati projekte koji na kraju doprinose otvaranju značajnog broja radnih mesta. Naime, projekti u vezi sa infrastrukturom treba da stvore preduslove za ostvarivanje industrijskih investicija i inicijativa razvoja preduzeća, ojačaju planiranje i tehničke uslove za realizaciju investicija i omoguće širenje postojećih preduzeća i valorizaciju potencijala turizma i kulturnog nasleđa.

Pored toga, Program pruža dvostruku, direktnu podršku Ministarstvu građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture (MGSI), kroz nabavku rezervnih sistema za elektronsko izdavanje dozvola, što obezbeđuje stabilnost sistema i za rezultat ima pružanje kvalitetnih usluga investitorima. Takođe, u skladu sa Programskim dokumentom (PD), razvija projekat za pružanje podrške uspostavljanju elektronskog sistema za razvoj planske dokumentacije u Srbiji, što predstavlja još jednu intervenciju koja ima potencijal da doprinese poboljšanju konkurentnosti i investicijama.

---

¹ [RAS spisak opština prema nivou razvoja](#)

² [RAS spisak izabranih korisnika](#)

Program takođe trenutno ocenjuje predloge koji su primljeni kao rezultat PDP za nabavku opreme i pružanje usluga za MMP³. Inicijativa će pomoći korisničkim preduzećima da poboljšaju svoju konkurentnost jačanjem tržišnog potencijala i povećanjem doprinosa lancu vrednosti, dok će lokalne zajednice ostvariti pogodnosti otvaranjem radnih mesta i povećanjem (lokalnih) poreza na dohodak.

Iako je fokus Programa na privrednom razvoju, on takođe rešava socijalne aspekte procesa. Kroz razvoj socijalne inkluzije i socijalne kohezije inicijative EU PRO imaju za cilj da daju doprinos poboljšanju položaja najosetljivijih grupa dok sistematski promovišu rodnu ravnopravnost.

Rezultat 1

Poboljšana tehnološka struktura MSP i njihova sposobnost da povećaju svoj udeo u tržištu Program je pokrenuo Poziv za nabavku opreme i pružanje usluga za MMP⁴ koji je privukao 468 prijava. Ovo obezbeđuje osnove za izbor ciljanih 150 MMP projekata koji bi trebalo da olakšaju otvaranje bar 30 novih radnih mesta⁵ dok se poboljšava njihov tržišni potencijal i povećava doprinos lancu vrednosti.

Aktivnosti

1.1 Šema grantova za MSP

PDP za nabavku opreme i pružanje usluga za MMP⁶ objavljen je 22. maja nakon formalnog odobrenja UOP od 19. maja. ⁷U skladu sa predviđenim postupkom izbora u dve faze rok za podnošenje idejnih projekata je bio 6. jul 2018. i to je kao rezultat imalo 468 podnesaka. Evaluaciona komisija formirana je i uključuje posmatrače iz MP i RAS. Tehnička evaluacija primljenih prijava je u toku i oni koji prođu ovu fazu biće pozvani da podnesu potpune prijave.

U okviru napora da se promoviše PDP, Program je organizovao 14 informativnih sesija⁸ koje su privukle 651 učesnika/cu (198 žena i 453 muškarca). Sesije su pozitivno ocenjene – 96% učesnika je naznačilo da razume uslove Poziva u dovoljnoj meri ili u potpunosti. ⁹EU PRO je takođe sproveo informativnu kampanju koja je uključila razvoj promotivnih materijala¹⁰ – štampanih materijala¹¹ uključujući postere, letke, video i audio materijale koji se koriste za promovisanje PDP putem kanala komunikacije MP, RAS, LSU, Regionalnih razvojnih agencija (RRA) i ostalih organizacija za podršku preduzećima (OPP); plasiranje medijskih reklama na najpopularnijim veb-portalima, nacionalnim

³ PDP je dostupan na <http://www.eupro.org.rs/ktext/javni-poziv-za-podnosenje-predloga-projekata-za-nabavku-opreme>

⁴ PDP je dostupan na <http://www.eupro.org.rs/ktext/javni-poziv-za-podnosenje-predloga-projekata-za-nabavku-opreme>

⁵ Obavezan uslov Poziva jeste otvaranje jednog novog radnog mesta za preduzetnike i mikro preduzeća i minimum dva nova radna mesta za mala preduzeća. Iako se na većinu podnosilaca prijava odnose minimalni uslovi, jedan deo prijava će doprineti otvaranju većeg broja radnih mesta.

⁶ PDP je dostupan na <http://www.eupro.org.rs/ktext/javni-poziv-za-podnosenje-predloga-projekata-za-nabavku-opreme>

⁷ Datum se odnosi na rok za elektronsko razmatranje Smernica koje su ažurirane nakon sastanka UOP.

⁸ Deset informativnih sesija održano je u Šapcu, Kragujevcu, Kruševcu, Novom Pazaru, Užicu, Smederevu, Zaječaru, Nišu i Leskovcu, s tim što su Šabac i Smederevo izmešteni iz RRA centra, kao što su predložili RRA u Loznici i Požarevcu. Četiri dodatne sesije su organizovane u Pirotu, Bujanovcu, Čačku i Valjevu kako bi se odgovorilo na zahteve korisnika ili pokrila područja u kojima je prisustvo na početnim sesijama bilo manje.

⁹ Za više informacija pogledajte Aneks 1, Prilog 1.1 – Izveštaj o informativnoj sesiji.

¹⁰ Obezbeđeni materijali su dostupni na <https://drive.google.com/open?id=1vd-6Xo7QyhmM8NACyG33wuHzXuuR1nRT>

¹¹ 1.300 plakata i 12.000 letaka

radio stanicama, lokalnim i regionalnim televizijskim stanicama; opsežne Fejsbuk kampanje i direktnu distribuciju do 99 LSU i deset RRA.¹²

Nakon administrativne provere 468 primljenih prijava, primećeno je nekoliko trendova:

- Prosečan iznos zahtevanih novčanih sredstava jeste 18.000 evra
- 21 (4%) od svih podnetih prijava su za mala preduzeća
- Lokacije podnosilaca prijava prate opštu statistiku – najveći broj podnosilaca prijava je registrovan u Nišu, zatim u Kragujevcu, Novom Pazaru, Vranju i Leskovcu
- 46% primljenih prijava podneli su podnosioci prijava koji su registrovani u deset gradova i opština¹³
- 70% preduzeća koji podnose prijave na Poziv u vlasništvu su muškaraca. Ovo „opravdava“ uključivanje „bonus“ poena za predloge koji se bave pitanjem rodne ravnopravnosti

1.2 Podrška Organizacijama za podršku preduzećima (OPP)

EU PRO je nastavio konsultacije sa zainteresovanim stranama, uglavnom RRA, kako bi sakupio informacije za pripremu PDP za Organizacije za podršku preduzećima (OPP). Konsultacije su potvrdile važnost izgradnje menadžerskih i operativnih kapaciteta preduzeća kroz strateško planiranje, marketing, istraživanje tržišta, upravljanje ljudskim resursima i korišćenje informacija i komunikacione tehnologije u poslovanju, umrežavanju sa ostalim preduzećima u zemlji i regionu. Program će PDP predstaviti UOP-u u 4. kvartalu 2018.

Rezultat 2

Poboljšani uslovi za poslovanje kroz efikasnije pružanje administrativnih usluga, bolje upravljanje zemljištem i specifična ulaganja malog obima u infrastrukturu

Program je pokrenuo PDP za razvoj planova detaljne regulacije (PDR), projekte za izvođenje i poslovnu infrastrukturu. Ove šeme će omogućiti finansiranje projekata od kojih se očekuje da poboljšaju planiranje i tehničke uslove za realizaciju investicija, da stvore infrastrukturne preduslove za ostvarivanje industrijskih investicija ili inicijativa za razvoj preduzeća, i omogućiti širenje postojećih preduzeća i valorizaciju potencijala turizma i kulturnog nasleđa.

Na primer, pružiće se podrška razvoju PDR koji doprinose stvaranju uslova za privlačenje investicija i razvoj novih preduzeća, rehabilituju *braunfield* lokacija, i podržavaju obnavljanje gradova kao i revitalizaciju, očuvanje i valorizaciju prirodnog i kulturnog nasleđa. Program će podržati razvoj projekata koji će stvoriti tehničke uslove za izgradnju ili rekonstrukciju javne komunalne infrastrukture u poslovnim područjima, *grinfeld* i *braunfield* lokacijama i izgradnju i rekonstrukciju objekata za poslovnu podršku. Projekti privredne infrastrukture omogućiće ili poboljšati funkcionisanje industrijskih zona, tehnoloških parkova, biznis inkubatora i infrastrukture koja doprinosi razvoju turističkih destinacija, uključujući **Spas**.

¹² Detaljnije informacije o kampanji date su u odeljku Komunikacija i vidljivost

¹³ Deset najboljih gradova i opština po broju podnosilaca prijava: Niš (41), Kragujevac (26), Novi Pazar (25), Vranje (24), Leskovac (18), Čačak (17), Bujanovac (15), Kraljevo (15), Ivanjica (13) i Kruševac (12)

Pored toga, podršku je pružilo Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture (MGSI) kako bi uspostavilo trenutno nepostojeći rezervni server za elektronsko izdavanje građevinskih dozvola. Na kraju, ovo će pomoći da se spreči gubitak podataka i umanja rizik od neispunjavanja zakonski utvrđenih rokova za vršioce javnih dužnosti u slučaju pada glavnog sistema. Stabilan sistem za izdavanje građevinskih dozvola omogućava Vladi da efikasno odgovori na zahteve investitora time doprinoseći povećanju konkurentnosti i investicija.

Aktivnosti

2.1.1 Poboljšanje upravljanja zemljištem kroz razvoj geografskih informacionih sistema (GIS) i poboljšan pristup geoprostornim podacima

U maju 2018. godine nakon konsultacija sa Ministarstvom građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture (MGSI), Program je razvio predlog za nabavku hardverskih i softverskih komponenti¹⁴ koje će omogućiti uspostavljanje, trenutno nepostojećeg, rezervnog sistema za elektronsko izdavanje građevinskih dozvola. Nakon što je UOP odobrio predlog 4. juna¹⁵, Program je objavio nabavku IKT opreme¹⁶ 29. juna 2018. godine. Procenjena vrednost opreme uključujući montažu iznosi 265.000 evra. Postupak javne nabavke završen je 16. jula i evaluacija dobijenih ponuda je u toku. Montaža opreme je planirana za 4. kvartal 2018.

U konsultacijama sa MGSI i u skladu sa odredbama Programskog dokumenta (PD) koji predviđa podršku Programa uvođenju elektronskog sistema za razvoj planske dokumentacije u Srbiji, EU PRO razvija Opis poslova i zadataka (OPZ) za pripremu Studije koja će definisati neophodne uslove za uspostavljanje takvog sistema i nakon toga omogućiti digitalizaciju postupaka prostornog planiranja. Zakon o Nacionalnoj infrastrukturi geoprostornih podataka koji je sistematizovao geoprostorne podatke u tri grupe¹⁷ služi kao osnova za razvoj Studije. Koncept Studije će biti predstavljen UOP-u u septembru 2018. godine.

2.1.2. Izrada urbanističkih planova koji se odnose na privredni razvoj

PDP za izradu planova detaljne regulacije (PDR), sa ukupnom vrednošću od 750.000 evra, zatvoren je 11. juna 2018.¹⁸ Program je primio 28 prijava od lokalnih samouprava (LSU). Odbor za evaluaciju uključio je predstavnike MGSI i očekuje se da završi evaluaciju u avgustu 2018. godine.

Kako bi se promovisao PDP, Program je održao informativne sesije za 99 lokalnih samouprava (LSU), od 8. do 18. maja 2018, koje su privukle 259 učesnika/ca (160 žena i 99 muškaraca) iz 84 od 99 LSU, a devet od deset je pozvalo RRA. Informativne sesije su procenjene kao odlične ili dobre od strane 93% učesnika/ca, a dobijene informacije su svi učesnici/ce smatrali relevantnim.¹⁹

---

¹⁴ Idejni projekat za elektronsko izdavanje dozvola dostupan je u okviru Programa.

¹⁵ Predlog je, u načelu, bio odobren na UOP održanom 4. juna, dok je elektronski pregled dodatne dokumentacije koja se zahtevala bio završen 27. juna 2018. godine. Pošto nije bilo dodatnih zahteva za razjašnjenje, u skladu sa odlukom UOP, ovaj predlog se smatrao odobrenim.

¹⁶ Postupak javne nabavke dostupan je na <http://eupro.org.rs/ktext/esourcing-obavestjenje-tender-itb-2018-5052>

¹⁷ Korišćenje zemljišta je klasifikovano pod vođstvom MSGI kao treća grupa

¹⁸ PDP je dostupan na <http://eupro.org.rs/en/ktext/open-call-for-proposals-for-formulation-of-detailed-regulation-plans>

¹⁹ Ove informativne sesije su takođe korišćenje kako bi se promovisale ostale infrastrukture koje su u vezi sa PDP. Izveštaj informativnih sesija poziva za infrastrukturu dostupan je u Aneksu II, Prilog 2.1.

2.1.3 Razvoj projektno tehničke dokumentacije za projekte koji doprinose privrednom razvoju

Prvi datum preseka za PDP za razvoj tehničke dokumentacije za privrednu infrastrukturu bio je 11. jun 2018. Program je primio 18 prijava od LSU i evaluacija predloga je u toku, dok će preporuke biti predstavljene UOP u septembru 2018.

Kako bi se promovisao PDP, EU PRO je organizovao devet informativnih sesija za 99 lokalnih samouprava (LSU), od 8. do 18. maja 2018.²⁰

2.2 Razvoj/poboljšanje infrastrukture manjeg obima koja ima ekonomski uticaj na lokalnom nivou

Prvi datum preseka za PDP za Izgradnju privredne infrastrukture²¹ bio je 11. jun 2018. godine, do tog dana Program je primio 15 prijava od LSU. Evaluacija je poodmakla, dok će preporuke biti predstavljene UOP u septembru.

EU PRO je organizovao devet informativnih sesija za 99 lokalnih samouprava (LSU), od 8. do 18. maja 2018. godine, kako bi promovisao PDP.²²

Rezultat 3

Bolja socijalna kohezija i unapređeni životni uslovi kroz poboljšanje javne infrastrukture manjih razmera i unapređenje društvenih odnosa

EU PRO aktivnosti koje su u vezi sa unapređenjem životnih uslova i poboljšanjem socijalne kohezije su u fazi razvoja. Program je pokrenuo PDP za lokalnu infrastrukturu koji je osmišljen da podrži projekte koji doprinose poboljšanju opštinske infrastrukture koja je u vezi sa obrazovanjem, zdravljem, socijalnom zaštitom, zaštitom životne sredine, upravljanjem otpadom, kulturom i sportom. Ova intervencija treba da rezultira sprovođenjem bar 35 projekata koji proizilaze iz lokalnih strategija razvoja i koji će pozitivno uticati na kvalitet života građana.

Pored toga, Program je takođe izradio PDP s ciljem da doprinese ostvarivanju ljudskih prava nacionalnih manjina, poboljša međuetničko razumevanje i odnose, s ciljem bolje integracije nacionalnih manjina i rešavanja specifičnih potreba isključenih grupa u multietničkim zajednicama. Ova intervencija treba da omogući finansiranje bar 25 projekata koji će doprineti socijalnoj koheziji, dok će u skladu sa EU PRO objektivno, privredno osnaživanje biti jedna od ključnih tematskih oblasti koje treba da se obrade.

Projekat za unapređivanje učenja srpskog kao maternjeg jezika u osnovnim školama u Bujanovcu i Preševu, koji je pokrenut tokom ovog perioda, omogućiće da albanski učenici, čiji je broj procenjen na 1000, poboljšaju znanje srpskog jezika. Ovo će olakšati njihovu socijalnu integraciju i buduću posao ili mogućnost za sticanje visokog obrazovanja.

---

²⁰ Izveštaj je dostupan u Aneksu II, Prilog 2.1.

²¹ PDP je dostupan na [Poziv za dostavljanje predloga za projekte privredne infrastrukture](#)

²² Izveštaj je dostupan u Aneksu II, Prilog 2.1.

Aktivnosti koje su u vezi sa socijalnom kohezijom imaju važnu stratešku dimenziju: kroz sprovođenje prioritetnog projekta na lokalnom nivou, Program treba da doprinese naporima Vlade da sprovede Akcioni plan za ostvarivanje prava nacionalnih manjina²³ i, u širem smislu, Akcionog plana za pregovore o Poglavlju 23.

Aktivnosti

3.1 Podržavanje projekata za poboljšanje uslova života i kvaliteta javne infrastrukture u opštinama
PDP za Planove lokalne infrastrukture, sa indikativnom vrednošću od 5.250.000 evra, zatvoren je 29. juna 2018.²⁴ Program podržava javnu infrastrukturu koja će doprineti boljim uslovima života (škole, bolnice ili zdravstvene ustanove, obdaništa, vodovodni sistem, drugi javni objekti), poboljšanim uslovima života marginalizovanih grupa i bolje upravljanju otpadom, kroz unapređivanje i poboljšanje postojeće socijalne i komunalne infrastrukture. Program je primio 46 prijava i evaluacija predloga počela je u julu 2018. Predstavnik Kancelarije za upravljanje javnim ulaganjima (PIMO) učestvuje u evaluaciji u funkciji posmatrača. Odbor za evaluaciju će preporučiti UOP projekte za finansiranje u septembru 2018. godine, dok se potpisivanje ugovora o grantu očekuje u 4. kvartalu 2018.

3.2 Podrška projektima kojima se unapređuje međuetnički dijalog i saradnja, poboljšava socijalna kohezija i socijalna integracija u multietničkim zajednicama

Projekat²⁵ za unapređivanje učenja srpskog kao nematernjeg jezika u osnovnim školama u Bujanovcu i Preševu razvijen je u saradnji sa Koordinacionim telom Vlade Republike Srbije za Preševo, Bujanovac i Medveđu (KT) i odobrio ga je UOP 4. juna²⁶. Intervencija predviđa angažovanje šest asistenata u nastavi koji će u školskoj 2018/2019. godini pružiti podršku osmoro nastavnika u realizaciji časova srpskog kao nematernjeg jezika.

Javni poziv za izbor pružaoca usluga bio je otvoren od 12. juna do 11. jula, i završio se podnošenjem dve ponude, nakon produžetka od nedelju dana. Planira se da proces evaluacije bude završen početkom avgusta, a projekat će početi odmah nakon toga.

U okviru napora da se izradi PDP za poboljšanje socijalne kohezije u multietničkim opštinama, pored KT, Program se posavetovao sa Kancelarijom za ljudska i manjinska prava i Ministarstvom prosvete, nauke i tehnološkog razvoja. Prateći PD Programa, EU PRO je izradio PDP s ciljem da doprinese ostvarivanju ljudski prava nacionalnih manjina, poboljšanju međuetničkog razumevanja i odnosa, boljoj integraciji nacionalnih manjina i rešavanju specifičnih potreba isključenih grupa u multietničkim zajednicama. PDP će biti predstavljen na drugom sastanku UOP koji je planiran za septembar 2018.

---

²³ <http://www.srbija.gov.rs/vesti/vest.php?id=259965>

²⁴ PDP je dostupan na <http://eupro.org.rs/en/ktext/open-call-for-proposals-for-local-infrastructure-projects>

²⁵ Predlog projekta asistenata u nastavi dostupan je u Aneksu III, Prilog 3.1

²⁶ Ovaj projekat je, u načelu, bio odobren na sastanku UOP održanom 4. juna. UOP je zahtevao pismo podrške projektu od Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja koje je dostavljeno elektronskim putem 21. juna 2018. godine. Pošto nije bilo dodatnih zahteva niti pitanja od UOP, u skladu sa ugovorom, projekat je konačno odobren 27. juna.

Upravljanje i koordinacija

Upravni odbor Programa

Drugi sastanak UOP održan je 4. juna 2018. godine u Beogradu gde su, između ostalog, Uvodni izveštaj²⁷, projekat za nabavku rezervnog servera za elektronsko izdavanje dozvola, i projekat čiji je cilj unapređenje časova srpskog kao nematernjeg jezika, bili u načelu odobreni.

EU PRO je predstavio manje izmene Uvodnog izveštaja i podneo dodatnu dokumentaciju koju je zahtevao UOP – ove dodatke UOP je razmatrao elektronskim putem od 21. do 27. juna i pošto nije bilo dodatnih zahteva niti komentara UOP, sva odobrenja su bila konačna.

Sledeći UOP je bio planiran za početak septembra 2018.

Koordinacija

EU PRO je nastavio da ulaže napore u koordinaciju svojih aktivnosti sa relevantnim zainteresovanim stranama i ostalim razvojnim intervencijama. Pre svega, Program je težio tome da angažuje institucije u osmišljavanju aktivnosti i izboru projekata jer je ovo značajno smanjilo verovatnoću da se podrže aktivnosti koje nisu u skladu sa nacionalnim politikama i prioritetima. Na primer, EU PRO je sarađivao sa MGSI na sprovođenju projekta za rezervni sistem za elektronsko izdavanje građevinskih dozvola i na izradi predloga za uvođenje elektronske izrade planske dokumentacije, podržavajući ostale institucije, kao što je geodetski zavod.²⁸ Učešće MP, MGSI, PIMO i RAS u proceni postupaka koji su u vezi sa EU PRO PDP takođe je pokazatelj napora da se osigura koordinacija.

Pored toga, Program održava veze sa drugim intervencijama. Swiss PRO je pružio stručnu podršku za procenu elemenata dobrog upravljanja u prijavama u vezi sa lokalnom infrastrukturu. EU PRO se sastao sa predstavnicima USAID Projekta za konkurentnu privredu, kako bi dobio više informacija u pogledu intervencija koje su u vezi sa promovisanjem prehrambenih proizvoda iz Srbije. Pošto bi moglo da dođe do preklapanja korisnika, dogovorena je redovna razmena informacija, zajedno sa podrškom u promovisanju aktivnosti i događaja.

EU PRO učestvuje u događajima koji su važni za njegov obim posla. Na primer, Program je posetio Peti forum društvenih inovacija, koji je organizovao Smart Kolektiv, a koji je ponudio uvid u najnovije događaje u vezi sa društvenim uticajem i preduzetništvom, društvenim finansijama, međusektorskim partnerstvima i drugim mehanizmima podrške društvenim preduzetnicima.

Program će razmatrati model za utvrđivanje formalnijeg modela koordinacije sa UOP.

---

²⁷ Uvodni izveštaj je dostupan na <https://www.eupro.org.rs/en/biblioteka/reports>

²⁸ Za više informacija proverite Rezultat 2 i Aktivnost 2.1

Finansije

Glavni pokazatelji finansijskog učinka su sledeći²⁹:

- Izvršenje za period izveštavanja iznosi 463.460,24 evra ili 1,8% od budžeta Programa.
- Predviđeno izvršenje za naredni period iznosi 286.560,53 evra.

U skladu sa planovima Programa, finansijsko izvršenje treba značajno da se poveća u 3. i 4. kvartalu 2018. godine ukoliko UOP verifikuje EU PRO preporuke za finansiranje projekata.

Uzimajući u obzir broj i obim prijava, finansiranje planirano za privrednu infrastrukturu i izvođačke projekte biće izvršeno u ranoj fazi implementacije, nasuprot projekcijama da se ova finansijska sredstva koriste tokom dužeg perioda vremena. Ovaj aspekt će biti razmotren sa UOP i donatorom i verovatno će uključiti preraspodelu iz ostalih budžetskih linija na aktivnosti u vezi sa poslovnom infrastrukturom.

Početno utvrđena potreba za ekstenzivnijim korišćenjem stručnjaka u nekim područjima potvrđena je tokom ovog perioda. Program će, zbog toga, dati preporuke za korišćenje dela vanrednog budžeta u 3. kvartalu 2018.

Ljudski resursi

Asistent za program i komunikacije angažovan je u julu dok će opšte komunikacijske aktivnosti biti poboljšane s obzirom na to da je pet radnih mesta za fotografa po pozivu na četiri lokacije³⁰ bilo oglašeno i postupak izbora je u toku.

Ciljevi učinka zaposlenih za 2018. godinu utvrđeni su kao osnova za praćenje i evaluaciju napretka posla i postignutih rezultata. Pored toga, po potrebi, zaposleni su bili podvrgnuti polugodišnjoj evaluaciji učinka.

Plan učenja za 2018. godinu osmišljen je i odobren. On predviđa 61 obuku za EU PRO zaposlene u pogledu upravljanja programima i projektima, upravljanje rizikom, etike i integriteta, komunikacija itd.³¹

Nabavka

Tokom perioda izveštavanja oglašena su dva tendera na iznose više od 50.000 USD, jedan na iznos između 5.000 i 50.000 USD i dva postupka „kupovine“. Napredak u pogledu ključnih aktivnosti nabavke jeste kao što sledi:

---

²⁹ Dok ovi brojevi podaci pružaju kvalitetan uvid u troškove programa, konačni brojevi podaci su navedeni u finansijskim izveštajima Programa.

³⁰ Beograd, Niš, Novi Pazar i Vranje

³¹ Plan učenja je dostupan kod Programa

- Obavljena je nabavka servera sa mrežnom opremom za MGSI a sklapanje ugovora očekuje se u avgustu 2018. godine;
- Evaluacija za angažovanje i kontrolu asistenata u nastavi srpskog kao nematernjeg jezika u odabranim osnovnim školama u Bujanovcu i Preševu privedena je kraju. Sklapanje ugovora je u toku;
- Ostale aktivnosti nabavke uključuju pružanje televizijskih, radijskih i onlajn usluga reklamiranja u svrhu promovisanja PDP za mikro i mala preduzeća.

Izveštavanje i praćenje

Ovaj kvartalni izveštaj pokriva period od 1. maja 2018. godine do 31. jula 2018. godine. Program će dati preporuku da se periodi kvartalnih izveštaja usklade sa kalendarskom godinom.

Počela je izrada mesečnih izveštaja. Oni su internog karaktera ali mogu da se dostave UOP ili donoru na zahtev.

Izrađen je koncept za uspostavljanje sveobuhvatnog sistema praćenja, čije jezgro će se zasnivati na Matrici logičkog okvira (MLO). Uspostavljanje i pokretanje sistema praćenja planirano je za 3. kvartal 2018. godine.

Rizici i problemi

Program sprovodi odgovore na rizike koji su identifikovani u Programskom dokumentu. Kako bi se smanjio rizik od toga da su manje razvijene opštine u nemogućnosti da se nadmeću za finansiranje sa većim LSU, Program je uključio „bonus“ poene za opštine na nižem razvojnom nivou. U okviru napora da se zainteresovane strane informišu o aktivnostima, Program je koristio intenzivne i raznolike kanale i alate komunikacije. Uloženi su naponi da se osigura transparentnost PDP i kriterijuma evaluacije, koji su između ostalih uključili poziv resornih nacionalnih institucija na učešće u evaluaciji prijave u ulozi posmatrača.

Kao odgovor na Poziv za MMP, koji je bio očekivan na osnovu visoke stope preuzimanja dokumenata za prijavu sa internet stranice Programa, primljeno je preko 450 prijave, broj koji je mogao da izazove zastoj u proceni prijave idejnih projekata i kašnjenje u dodeli grantova. Kako bi smanjio rizik od ovoga, EU PRO Program je razvio sistem procene grantova koji će uključiti veći broj članova odbora za evaluaciju grantova koji će izvršiti evaluaciju idejnih projekata.

Procenjeno je da nedostatak organizacija koje su u skladu sa specifičnim zahtevima javnog poziva za projekat učenja srpskog kao nematernjeg jezika može da dovede do nedovoljnog broja validnih ponuda i potencijalno ponavljanje postupka. Kako bi se izbegao potencijalni rizik, Program je uložio dodatne napore da identifikuje sve kvalifikovane organizacije i ohrabri ih da se prijave. Kao alternativa, uzeto je razmatranje i izdavanje grantova odgovarajućim vladinim institucijama.

Kvalitet

Program je prošao kroz Internu kvartalnu proveru kvaliteta za 2. kvartal 2018. godine 11. jula, kojom je zaključeno da je EU PRO napravio stabilan napredak u pogledu utvrđenih ciljeva, sa jakim fokusom na uključivanje i zadovoljstvo zainteresovanih strana i utvrdio jaku osnovu za finansijsko izvršenje, dok dodatni napori treba da se ulože u dalje jačanje upravljanja.

Informativne sesije posvećene PDP za mikro i mala preduzeća i četiri infrastrukturna PDP procenjena su na osnovu povratnih informacija učesnika. Evaluacije su potvrdile značajan interes za sesije i Pozive, njihovu efektivnost i relevantnost pruženih informacija.

Na osnovu lekcija naučenih iz prethodnog programa Evropskog PROGRES-a, postupak evaluacije za EU PRO PDP, po potrebi, uključuje verifikacione posete lokacijama izabranih podnosilaca prijave kao sredstvo procene izvodljivosti predloga projekta i potvrde kapaciteta kandidata.

Održivost

Izrađen je i usvojen EU PRO Akcioni plan za rodnu ravnopravnost (GAP)³², koji u Programu pruža okvir za sistematsko rešavanje problema rodne ravnopravnosti. Sve u svemu, GAP ima za cilj da poboljša rodnu ravnopravnost u projektima, uspostavi praćenje, evaluaciju i izveštavanje o rodno osetljivim pokazateljima, promoviše svest o problemima rodne ravnopravnosti među zainteresovanim stranama i osigura rodnu ravnotežu među zaposlenima. U EU PRO-u, pitanja rodne ravnopravnosti uključena su u kriterijume svih pet objavljenih PDP i jednom ZP za projekat socijalne kohezije. Predlozi projekta koji više doprinose rodnoj ravnopravnosti dobijaju dodatne poene. Pored toga, Priručnik za internu komunikaciju i Plan aktivnosti uključuju aspekte rodne ravnopravnosti i doprinose njihovom promovisanju.

U skladu sa Javnim pozivom za podršku MMP, održivost se procenjuje putem sposobnosti podnosioca prijave da koristi i održava opremu i ispunjava postavljene ciljeve u postprojektnom periodu. Tačnije, 10% ukupne težine u evaluaciji kompletnih predloga projekta je dodeljeno na osnovu procene tehničke stručnosti podnosioca prijave u pogledu održavanja rada opreme i korišćenja, njihovih finansijskih kapaciteta za održavanje opreme i pokrivanje ostalih troškova koji proizilaze iz njene upotrebe i uticaja na životnu sredinu.

Slično tome, PDP za projekte infrastrukture uključuju finansijsku i institucionalnu održivost, kao i održivosti u pogledu životne sredine kao ključne kriterijume. Sve aktivnosti u okviru grantova biće izvršene uz poštovanje nacionalnog zakonodavstva, čime će se osigurati nacionalno vlasništvo.

Naučene lekcije

Kao odgovor na očekivan veliki broj prijave na PDP za MMP, procenjeno je i izmenjeno nekoliko administrativnih procedura kako bi se olakšao postupak prikupljanja. Uvedena je onlajn registracija učesnika informativnih sesija i bila je veoma korisna jer je doprinela ne samo boljoj tačnosti u pogledu očekivanog broja učesnika, već i u pogledu pravljenja baze podataka kontakata koja će

---

³² Akcioni plan za rodnu ravnopravnost dostupan je u Aneksu V, prilog 5.2

poslužiti kao budući kanal komunikacije. Međutim, sistem će moći da se poboljša dodavanjem dodatnog vremena između roka za prijavljivanje za prisustvovanje informativnoj sesiji i samog događaja jer je veliki broj učesnika potvrdio svoje učešće na dan samog događaja.

Takođe, dostupni kanali komunikacije sa potencijalnim podnosiocima prijava mogu da se poboljšaju pojednostavljuvanjem dodeljenih adresa elektronske pošte (trenutno rsoc.clarifications@unops.org) u, na primer, pitanja@unops.org.

Komunikacija i vidljivost

Dva događaja sa visokim zvanicama organizovana su u toku perioda izveštavanja – EU PRO promotivni događaj, koji je uključio i sajam EU projekata, i ambadorski ručak organizovani su u Aranđelovcu 22. maja. Skoro 400 učesnika/ca uključujući ministarku za evropske integracije, šefa Delegacije Evropske unije u Srbiji, predstavnike/ce 15 država članica EU od kojih je deset ambasadora, predstavnike/ce lokalnih samouprava uključujući 17 predsednika/ca opština i gradonačelnika/ca, predstavnike/ce regionalnih razvojnih agencija, Stalne konferencije gradova i opština i ostalih projekata koje EU finansira u Srbiji. Pored ovoga, prethodno odložena poseta DEU Novom Pazaru i Sjenici, koja je prvobitno planirana za mart, realizovana je 21. i 22. juna 2018.

Strategija komunikacije Programa³³ pripremljena je i nakont toga odobrena od strane Delegacije Evropske unije i Ministarstva za evropske integracije. Završeni su obrasci zaglavlja pisama EU PRO-a, izveštaja i Power Point prezentacija, dok je prva serija promotivnog materijala, uključujući banere i reklamni zid, bila proizvedena i (po potrebi) distribuirana različitim zainteresovanim stranama.

Aktivnosti Programa su promovisane putem **pet saopštenja za štampu** koja su obuhvatila PDP za javnu infrastrukturu, podršku mikro i malim preduzećima, EU PRO promotivni događaj, i dvodnevnu posetu šefa Delegacije Evropske unije (DEU) Novom Pazaru i Sjenici. Najveće interesovanje, kao i uvek, privukla je poseta šefa DEU Jugozapadnoj Srbiji, koja je kao rezultat imala 108 pozitivnih izveštaja, za kojom je sledio EU PRO promotivni događaj, koji je rezultirao 91 izveštajem medija. Od ukupno 660 pozitivnih izveštaja medija, 236 ili 36 odsto bilo je u nacionalnim medijima dok se oko 450 ticalo PDP-a za nabavku opreme i pružanje usluga za MMP.³⁴

Društveni mediji Programa poslužili su kao primarni prelazni medijski kanal EU PRO i njegovog prethodnika Evropskog PROGRES-a. Nažalost, do sada je tim Fejsbuka odbio četiri zahteva da se promeni naziv postojeće strane na Fejsbuku sa Evropski PROGRES u EU PRO. Trenutno je u toku peti uzastopni zahtev da se promeni naziv stranice.

Ipak, **društvene mreže Programa** su brzo privukle pratioce pomoću 12 neplaćenih Fejsbuk objava o EU PRO promotivnom događaju i pet najavljenih Poziva za dostavljanje predloga čime su doprli do 12.000 ljudi, a objave su dobile 1.155 sviđanja. Međutim, tri uzastopne, plaćene, promotivne kampanje za MMP PDP dovele su do nenadmašnog interesovanja, čime je stranica dobila 834 nova

³³ Strategija komunikacije dostupna je u Aneksu IV, Prilog 4.1.

³⁴ Pregled radova na komunikaciji dostupan je u Aneksu IV, Prilog 4.2.

sviđanja dovodeći ukupan broj pratilaca od 9.853. Slično ovome, stranica na Tviteru sakupila je 17.300 reakcija na 15 tvitova u vezi sa Programom i rastući do trenutnih 858 pratilaca.

EU PRO veb-sajt otvoren je za javnost 22. maja 2018, kada su održani i promotivni događaj Programa i najava PDP za MMP. Od tada je veb-sajt 26.582 puta posetio 18.081 nezavisni posetilac, od kojih je 12.220 preusmereno sa Fejsbuka³⁵. U skladu sa tim, najposećenija stranica veb-sajta Programa bila je PDP za MSP na kojoj je bilo 20.292 posetioca – što je dovelo do 2.213 preuzimanja obrasca PDP prijave do kraja juna. Dizajn veb-sajta odobrili su EU i MEI dok su programiranje i neprekidno otpremanje relevantnih podataka u toku.

Kao podrška PDP za MMP Sektora jedan, detaljna **kampanja za promovisanje poziva** sprovedena je kao dopuna informativnim sesijama PDP namenjenim za MMP. Kampanja je uključila stvaranje vizuelnog identiteta („Enko i Oli“) i naknadnu izradu i distribuciju audio/video, internet i štampanog sadržaja putem kampanja društvenih i tradicionalnih medija. Izbor svih plaćenih promotivnih intervencija bio je zasnovan na podacima o komunikacijskom plasmanu koji su sakupljeni u onlajn anketi, na evaluacionim listićima sa informativnih sesija i u kasnijoj fazi PDP na potrebi, koju je Sektor utvrdio, za većim brojem informacija u Valjevu, Pirotu, Knjaževcu, Požarevcu i Čačku.

U promotivne svrhe, odštampano je i distribuirano 1.300 plakata i 12.000 brošura, dok su elektronske verzije materijala bile deljenje putem različitih baza podataka uključujući bilten programa Evropski PROGRES i baze podataka medija koje sadrže blizu 1.000 relevantnih elektronskih adresa.

Svaka od 14 informativnih sesija koju je organizovao Sektor bila je najavljena i medijski pokrivena što je za rezultat imalo 267 medijskih izveštaja. Promotivni događaj Programa i poseta Novom Pazaru i Sjenici šefa DEU takođe je iskorišćena da se promoviše PDP što je dovelo do ukupno 400 pozitivnih medijskih izveštaja na tu temu. Pored lokalnih i regionalnih medija, zamenik direktora Programa i menadžerka Sektora za MMP i OPP promovisali su PDP na nacionalnoj Radio-televiziji Srbije³⁶, Radio Beogradu³⁷ i Radio S2.

Glavno promovisanje poziva je sprovedeno putem dve produžene plaćene medijske kampanje. Plaćena kampanja na društvenim medijima putem Fejsbuka i Instagrama bila je namenjena relevantnoj publici u 99 opština Programa kroz tri različita oglasa koji su blagovremeno promovisali informativne sesije što je za rezultat imalo skoro 500.000 pojavljivanja u najvažnijim vestima namenjenih ciljnoj publici, 14.000 otvaranja objave i kao rezultat je imalo blizu 10.000 direktnih pozitivnih angažmana – podela objave, komentara i reakcija. Shodno tome, direktan medijski plasman počeo je postavljanjem veb-banera na istaknuto mesto na portalu Blic.rs³⁸, od 31. maja do 14. juna, i od 15. do 27. juna, na portalima Ekapija.com, Bizlife.rs, Južnevesti.com i Kolubarske.rs. Medijski plasman na četiri poslednja portala, na osnovu dostupnih podataka³⁹, rezultirao je sa ukupno 410.879 impresija i 400 otvaranja objave.

---

³⁵ Ovo je verovatno bilo podstaknuto promotivnim oglasom PDP za MSP.

³⁶ RTS Ovo je Srbija YouTube kanal [Prezentacija Poziva za preduzetnike, mikro i mala preduzeća](#) (29. maj 2018. godine)

³⁷ RTS.rs [Evropska podrška od 4,5 miliona evra za mikro i mala preduzeća](#) (28. maj 2018.)

³⁸ Kao najposećeniji portal sa vestima u Srbiji, što se tiče desktop verzije jer je tokom prethodnog programa broj desktop posetilaca bio veći od broja posetilaca koji su koristili mobilne telefone.

³⁹ Dostupni podaci za portal Kolubarske.rs tokom medijskog plasmana u periodu 18. do 27. juna 2018. godine pokazuju broj korisnika od 39.347 i broj sesija od 78.977, a ne pokazuju tačan broj

Televizijski spot je emitovan 196 puta između 18. i 24. juna na sedam televizijskih stanica⁴⁰, dok je spot na radiju bio pušten u etar 484 puta, četiri puta na dan na nacionalnim radio-stanicama Radio S2 i Naxi National Radio i 15 regionalnih radio-stanica⁴¹, uključujući Novi Pazar Radio Sto Plus, Radio Požarevac Boom 93 i Radio Luna Užice.

Angažovana je agencija za praćenje objava u medijima, asistent za program i komunikacije i veb-dizajner Programa. Tim za komunikacije počeo je izradu opštinskih profila za lokalne samouprave u Programu i aktivno je bio uključen u izradu sveobuhvatnog spiska promotivnog materijala i adekvatnog postupka nabavke.

Plan rada

Plan rada EU PRO za period od 1. jula 2018. godine do 30. septembra 2018. godine dostupan je u Aneksu V, Prilog 5.1 Ključne stavke za naredni period izveštavanja jesu sledeće:

Rezultat 1

- Aktivnost 1.1 – Zaključiti evaluaciju idejnih projekata za MMP; organizovati informativne sesije i RRA orijentacioni sastanak za drugu fazu postupka podnošenja prijave; sakupiti kompletne prijave i pokrenuti evaluaciju sa posetama lokacija
- Aktivnost 1.2 – Završiti PDP za OPP i podneti ga UOP-u na razmatranje

Rezultat 2

- Aktivnost 2.1.1 – Završiti nabavku IKT opreme za unapređenje sistema za elektronsko izdavanje građevinskih dozvola, izraditi nacrt PDP za GIS
- Aktivnost 2.1.2 – Završiti evaluaciju PDP za PDR, izraditi idejni projekat za Studiju za uvođenje informacionog sistema prostornog planiranja i elektronskog postupka za izradu planskih dokumenata
- Aktivnost 2.1.3 – Završiti evaluaciju PDP za tehničku dokumentaciju za poslovnu infrastrukturu (prvi krug)
- Aktivnost 2.2 – Završiti evaluaciju PDP za poslovnu infrastrukturu (prvi krug)

Rezultat 3

- Aktivnost 3.1 – Završiti evaluaciju PDP za lokalnu infrastrukturu
- Aktivnost 3.2 – Izabrati pružaoca usluga za projekat učenja jezika i početi sprovođenje projekta
- Aktivnost 3.2 – Izraditi PDP za poboljšanje socijalne kohezije u multietničkim opštinama

---

⁴⁰ TV Va Plus Valjevo, RTV Novi Pazar, TV Pirot. Pi Kanal, Pirot, Telemark Čačak, SAT TV Požarevac, TV Knjaževac Info

⁴¹ Naxi Nacionalna mreža: Zaječar Tempo Radio, Čačak Joker Radio, Kragujevac Radio 9, Kraljevo M Radio, Niš Banker Radio, Pirot Plus Radio, Vranje OK Radio, Leskovac Radio 016, Paraćin Kanal M, Jagodina Amore Radio, Smederevo Lux Naxi Radio

MLO – Napredak na osnovu pokazatelja

Legenda⁴²

	Aktivnost je završena, a rezultati ostvareni u skladu sa postavljenim ciljevima
	Aktivnost napreduje u skladu sa planom
	Aktivnost napreduje sa zakašnjenjem koje je pod kontrolom
	Aktivnost je kritična

Pokazatelji koji se mogu objektivno verifikovati	Napredak tokom perioda izveštavanja
<p>Opšti cilj: Doprineti uravnoteženom društveno-ekonomskom razvoju u Srbiji</p> <p>Svrha projekta: Povećati konkurentnost i socijalnu koheziju manje razvijenih oblasti boljim tržišnim pozicioniranjem i konkurentnijim malim i srednjim preduzećima (MSP) kao i razvijanjem/poboljšanjem poslovnih mogućnosti i socijalne infrastrukture.</p>	<p>Šeme grantova Programa za poslovnu infrastrukturu i iprojekte za izvođenje, i za izradu planova detaljne regulacije za područja na kojima ima potencijala za razvoj privredne aktivnosti, stvaranje osnove za podsticanje značajnih investicija u razvoj infrastrukture i industrije, što će za uzvrat doprineti stvaranju slobodnih radnih mesta. EU PRO šema za MSP treba takođe da pomogne lokalnim preduzećima da poboljšaju konkurentnost, osvoje nova tržišta i povećaju izvoz, dok će lokalna zajednica imati korist od direktnog otvaranja bar 300 radnih mesta.</p>
REZULTAT 1 Poboljšana tehnološka struktura MSP i njihova sposobnost da povećaju svoj udeo u tržištu	
Aktivnost 1.1 Šema grantova za MSP	Objavljen je PDP za nabavku opreme i pružanje usluga za MMP. Organizovano je četrnaest (14) informativnih sesija. Sprovedena je promotivna kampanja.
Aktivnost 1.2 Podrška Organizacijama za podršku preduzećima (OPP)	Sprovedene su dodatne konsultacije sa zainteresovanim stranama, uglavnom RRA.
REZULTAT 2 Poboljšani uslovi za poslovanje kroz efikasnije pružanje administrativnih usluga, bolje upravljanje zemljištem i konkretne investicije u manje infrastrukturne projekte	
Aktivnost 2.1.1 Poboljšanje upravljanja zemljištem kroz razvoj geografskih informacionih sistema (GIS) i lakšeg pristupa geoprostornim podacima	Sa Ministarstvom građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture dogovorene su tehničke specifikacije za rezervni sistem za elektronsko izdavanje dozvola. UOP je odobrio projekat 4. juna i nabavka je objavljena 29. juna. U konsultacijama sa MGSI, Program razvija idejni projekat i za Studiju za uspostavljanje elektronske pripreme planskih dokumenata.
Aktivnost 2.1.2 Izrada urbanističkih planova koji se odnose na privredni razvoj	Završene su informativne sesije za 99 LSU i na njima je predstavljeno četiri PDP za infrastrukturne projekte. Prisustvovalo je osamdeset i četiri (84) LSU. PDP je zatvoren 11. juna, primljeno je 28 prijava, evaluacija je u toku.

⁴² Obojiti polja u tabeli na odgovarajući način

Aktivnost 2.1.3 Razvoj projektne tehničke dokumentacije za projekte koji doprinose privrednom razvoju	Završene su informativne sesije za 99 LSU i na njima je predstavljeno četiri PDP za infrastrukturne projekte. Prisustvovalo je osamdeset i četiri (84) LSU. Prvi datum preseka bio je 11. jun, primljeno je 18 prijavi, evaluacija je u toku.
Aktivnost 2.2 Razvoj/poboljšanje infrastrukture manjeg obima koja ima ekonomski uticaj na lokalnom nivou	Završene su informativne sesije za 99 LSU i na njima je predstavljeno četiri PDP za infrastrukturne projekte. Prisustvovalo je osamdeset i četiri (84) LSU. Prvi datum preseka bio je 11. jun, primljeno je 15 prijavi, evaluacija je u toku.
REZULTAT 3 Bolja socijalna kohezija i unapređeni životni uslovi kroz poboljšanje javne infrastrukture manjih razmera i unapređenje društvenih odnosa	
Aktivnost 3.1 Podržavanje projekata za poboljšanje uslova života i kvaliteta javne infrastrukture u opštinama	Završene su informativne sesije za 99 LSU i na njima je predstavljeno četiri PDP za infrastrukturne projekte. Prisustvovalo je osamdeset i četiri (84) LSU. Poziv je zatvoren 11. juna, primljeno je 46 prijavi, evaluacija je u toku.
Aktivnost 3.2 Podrška projektima kojima se unapređuje međuetnički dijalog i saradnja, poboljšava socijalna kohezija i socijalna integracija u multietničkim zajednicama	Izrađen je predlog projekta za poboljšanje socijalne kohezije u Bujanovcu i Preševu i izbor pružaoca usluga je u toku. Pokrenut je postupak izrade kriterijuma PDP za projekte socijalne kohezije.